MEMO

Onderwerp Horeca in het buitengebied
Datum 23 september 2026
Portefeuillehouder Wethouder De Zwart

Aan de gemeenteraad van Dongen,

Aanleiding
Met dit memo informeert het college de raad over de opvolging van de motie en de discussie in de commissie en over de stand van zaken rondom Pukkkemuk.

Behandeling in de commissie FFO en vervolg

Op 2 juli 2026 heeft de raad de motie 26-02 ‘Kaders voor horeca in het buitengebied’ aangenomen. Met deze motie krijgt het college de opdracht om:

- één duidelijk afwegings- en/of beleidskader te ontwikkelen voor horeca in het buitengebied, waarin in ieder geval wordt opgenomen:
  o welke vormen van horeca in het buitengebied zijn toegestaan en onder welke voorwaarden (inclusief een nadere specificering van horeca-categorieën)
  o hoe er ruimte blijft voor maatwerk;
- voorafgaand hierover nog dit jaar met de gemeenteraad (oriënterend) in gesprek te gaan op basis van een commissienotitie met daarin onder andere:
  o een overzicht van de huidige kaders voor horeca in het buitengebied;
  o een procesvoorstel om tot een kader te komen (incl. hoe in de tussentijd wordt omgaan met nieuwe initiatieven en aanvragen voor horeca in het buitengebied);
  o verschillende scenario’s/richtingen voor uitwerking van het kader;
- dit kader na vaststelling door de gemeenteraad toe te passen bij vergunningverlening, toezicht en handhaving, waarbij bestaande vergunningen in het buitengebied worden gerespecteerd.

Met het voorleggen van commissienotitie 26-03 Kaders voor horeca in het buitengebied heeft het college aan het tweede punt van de motie voldaan: eerst een notitie voorleggen. Omdat de andere punten pas daarna aan de orde zijn, staat de motie op het motie-overzicht overigens als niet afgehandeld.

In de notitie stelt het college dat het de achterliggende doelstelling van de motie onderschrijft: duidelijkheid bieden over de mogelijkheden en randvoorwaarden voor horeca in het buitengebied en zorgen voor een eenduidige beoordeling van initiatieven. Het college stelt echter dat de bestaande kaders hiervoor voldoende basis bieden:

a. Richtinggevende kaders wijzen allen in dezelfde richting waarbij horeca zich concentreert in het centrum;
b. Horeca in het buitengebied alleen een nevenactiviteit of van ondersteunend karakter kan zijn, niet zelfstandig;
c. Het buitengebied wordt gerespecteerd vanuit landschappelijk en agrarisch karakter als profiel;
d. De daarvoor benodigde juridische kaders door het omgevingsplan voldoende worden geboden

In de notitie geeft het college daarom aan dat er geen aanleiding is om op korte termijn een nieuw zelfstandig beleids- of afwegingskader voor horeca in het buitengebied vast te stellen.

De commissie heeft op 16 september 2026 aangegeven dat zij de stelling van het college niet deelt. Om die reden pakt het college nu de beide andere punten van de motie op. Het college zal op zo kort mogelijke termijn een kader opstellen. Het college doet dat op een zodanige wijze dat het kader ook rechtskracht heeft en inpasbaar is in het op te stellen omgevingsplan. Over de mogelijkheden hiervoor informeren wij de raad voor het einde van het jaar.

In de commissie heeft het college aangegeven met ondernemers in het buitengebied, waar sprake is van horeca-activiteiten, in gesprek te zijn dan wel te gaan over de vergunningen. Deze gesprekken gaan primair niet om het aanpassen of intrekken van de vergunningen, bestaande vergunde situaties worden uiteraard gerespecteerd. Het gaat er om ervoor te zorgen dat de activiteiten van de ondernemers in overeenstemming komen met dat wat is vergund. Op deze locaties streven we naar maatwerk, zoals bedoeld in het bestuursakkoord, waarbij we meedenken binnen de grenzen van de wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid.

Casus Pukkemuk

Wij hechten er waarde aan dat de raad direct geïnformeerd wordt door het college. En niet via een andere weg. Daarom willen wij u via deze weg informeren over een actuele casus.

Een actuele casus bij horeca in het buitengebied is Pukkemuk. Vooropgesteld dat het college de ontwikkeling van Pukkemuk als kinder- en speelboerderij toejuicht, als welkome aanvulling op het recreatieve aanbod voor kinderen en jonge gezinnen in Dongen.

De speel-en kinderboerderij Pukkemuk is in ontwikkeling en er zijn meerdere gesprekken gevoerd over de reeds vergunde en mogelijk nog te vergunnen activiteiten. Met Pukkemuk zijn wij op het punt gekomen dat er sprake is van conflicterende meningen over de horeca-activiteiten die Pukkemuk wenst te ontplooien. Het college is van mening, mede gebaseerd op een extern ingewonnen advies, dat deze niet passend zijn binnen het - speciaal door Pukkemuk opgestelde - omgevingsplan waarbij nadruk ligt op ondersteunde horeca en deels zelfstandige horeca in de vorm van een restaurant/bowlingaccommodatie.

Het college heeft Pukkemuk op 23 september 2026 een brief met daarin een waarschuwing gestuurd. In een gesprek op 17 september 2026 is aan Pukkemuk de brief aangekondigd en de inhoud ervan gedeeld. De brief gaat over het volgende.

In afwijking van het destijds vigerende bestemmingsplan Dongen Buitengebied is in 2019 de ‘Partiële herziening Dongen Buitengebied, recreatieboerderij Pukkemuk’ vastgesteld. Beide plannen zijn thans onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. De partiele herziening is op verzoek en naar de wensen van Pukkemuk opgesteld.

Wij begrijpen dat ontwikkelingen zich voordoen bij de uitvoering van het plan die destijds niet zijn voorzien. Die vallen wat ons betreft uiteen in twee delen:

- ontwikkelingen die alsnog inpasbaar zijn. Bijvoorbeeld ontwikkelingen die niet voorzien waren, ontwikkelingen die afwijken van het omgevingsplan of ontwikkelingen die gerealiseerd zijn voordat een vergunning is verleend. Waar mogelijk werken we eraan mee om oplossingen te vinden, binnen de wet- en regelgeving, die voor beide partijen acceptabel zijn
- ontwikkelingen die niet inpasbaar zijn, omdat ze te veel afwijken van het doel dat met het omgevingsplan werd beoogd. Het gaat hierbij om de nu door de ondernemer beoogde horeca-activiteiten. Naast de toegestane ondersteunende horeca (op basis van het omgevingsplan), zijn er plannen voor feesten, bruiloften en partijen en voor het onderdak bieden aan verenigingen. Activiteiten die in het omgevingsplan niet bedoeld zijn en die een wezenlijk effect op de omgeving hebben.

Het college stelt zich op het standpunt dat het tijdelijk deel van het omgevingsplan uit 2019, onderdeel Partiële herziening Dongen Buitengebied, recreatieboerderij Pukkemuk leidend is

in de beoordeling. Op basis van de beoogde activiteiten constateert het college, dat de grenzen van het naar de wensen van Pukkemuk opgestelde omgevingsplan worden overschreden. Het college heeft tevens aangegeven dat, als Pukkemuk toch de grenzen overschrijdt, het college niet anders kan dan over te gaan op handhaving.

We snappen dat dit onzekerheid kan geven bij verenigingen die voornemens waren onderdak te zoeken bij Pukkemuk. Vanzelfsprekend kunnen verenigingen bij ons terecht voor advies over een andere, legale locatie.

Tot slot

Het college gaat ervan uit dat de discussie in de commissie en de stappen die het college voornemens is te zetten, verder duidelijkheid geven voor de horeca in het buitengebied. Hiermee geven we tevens invulling aan de richtinggevende kaders over de concentratie van horeca in het centrum, waarbij ruimte is voor feesten, partijen en verenigingen. Bij gesprekken die we hebben met horeca en verenigingen zal dit ook ter sprake komen.